

Edward Szewczuk (1892-1964)

Notka biograficzna

Edward Szewczuk urodził się 27 lutego 1892 r. w Podhorcach, powiat Złoczów (obecnie Ukraina). Syn Teodora i Eugenii z domu Herman. Ukończył siedmioklasową szkołę wydziałową.

Od 1 kwietnia 1913 r. aż do końca I wojny światowej służył w austrowęgierskim 1. pułku kolejowym w Wiedniu. 1 listopada tr. zgłosił się na ochotnika do Wojska Polskiego, zweryfikowany w stopniu sierżanta. Przeszedł półroczny kurs piechoty w Centralnej Szkole Piechoty w Chełmnie oraz półroczny kurs saperski w Obozie Wyszkozenia Saperów w Legionowie.

Próbował studiować na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki we Lwowie.

Służył w 2. Pułku Mostów Kolejowych, przemianowanym później na II. Batalion Mostów Kolejowych w Jabłonie. 1 lipca 1921 r. awansowany do stopnia chorążego. Podczas służby był dowódcą kompanii warsztatowej w Jędrzejowie, oficerem materiałowym w Jędrzejowie, oficerem materiałowym budowy mostów w różnych miejscowościach.

1 grudnia 1930 r. oddelegowany z macierzystego batalionu do służby w Wojskowej Składnicy

Westerplatte 1939 r. chor. E. Szewczuk - trzeci od lewej

Tranzytowej na Westerplatte w Wolnym Mieście Gdańsku. Objął stanowisko dowódcy plutonu technicznego, kierownika magazynów oraz administratora nieruchomości. Jako fachowiec uczestniczył w budowie umocnień składnicy. Uczestniczył w obronie składnicy we wrześniu 1939 r.

Od 7 września w niewoli (numer jeńca 1840) przebywał w Stalagu I A Stablack (dziś Stabławki). Przeniesiony do Oflagu XVIII B Wolfsberg (zmiana numeru jeńca na 510). Ostatecznie przeniesiony do Oflagu II C Woldenberg (obecnie Dobiegniew), gdzie spędził resztę wojny. Uwolniony 30 stycznia 1945 r. w Deetz przez oddziały Armii Czerwonej.

W lutym 1945 r. był już w rodzinnym Legionowie. Tam 1 marca zorganizował Referat Apropowizacji i Handlu, Komitet Opieki Społecznej oraz Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza. Pod koniec tego roku organizował Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska”, której został prezesem. W styczniu 1948 r. wybrany prezesem Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Kołbieli.

Zmarł 31 marca 1964 r. Pochowany na cmentarzu parafialnym w Gliwicach-Bojkowie.

Członek Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Członek Związku Obrońców Westerplatte, organizacji wchłoniętej później przez Związek Bojowników o Wolność i Demokrację (Sekcja Westerplaczków w Zarządzie Okręgowym ZBoWiD w Gdańsku).

Żona Helena, córka Eugenia Maria.

Odznaczenia: Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918-1921, Medal 10-lecia Niepodległości, Brązowy Medal „Za długoletnią służbę”, Srebrny Medal „Za długoletnią służbę” (1939), Brązowy Krzyż Zasługi, Srebrny Krzyż Virtuti Militari (1953), Złoty Krzyż Zasługi (1960).

*Opracowali: dr. Jarosław Tuliszką we współpracy z Wojciechem Samólem (Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku) na podstawie:
Drózdź K.H., Walczyli na Westerplatte. Badania nad stanem liczbowym załogi Wojskowej Składnicy Tranzytowej we wrześniu 1939 roku, Oświęcim 2017;
Górniewicz-Kurowska Stanisława, Westerplaczkcy. Losy Obrońców Wojskowej Składnicy Tranzytowej, Wydanie II poszerzone i poprawione, Gdańsk 2012;
Westerplatte. Zebrał, opracował i wstępem opatrzył Zbigniew Flisowski. Warszawa 1978.
Roczników Oficerskich 1923, 1923, 1932 oraz 1935-1939
oraz wybranych teczek personalnych z: Centralnego Archiwum Wojskowego w Warszawie, Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie, Archiwum Państwowego w Gdańsku oraz Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej.
Fot. MMW*

Gdańsk, w maju 2022